ชื่อผลงานวิจัย	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2โดยใช้แบบฝึกปฏิบัติ
ชื่อผู้วิจัย	นางสาวหิรัญญา จิตตะ
ตำแหน่ง	อาจารย์ผู้สอนแผนกสาขาวิชาการบัญชี
วุฒิการศึกษา	ปริญญาตรี(ศิลปศาสตร์บัณฑิต) และ ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู
สถานศึกษาที่ทำงาน	วิทยาลัยเทคโนโลยีระยองบริหารธุรกิจ
เบอร์โทรศัพท์	089-2534559
E-mail	HirunyaJitta1234@gmail.com
ปีที่ทำวิจัยเสร็จ	2563
ประเภทงานวิจัย	วิจัยชั้นเรียน

บทคัดย่อ

รายงานวิจัยฉบับนี้ เป็นวิจัยเชิงทดลองมีวัตถุประสงค์มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 19 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบฝึกทักษะและแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย, ร้อยละ, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.42 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.84 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ที่ 4.42 ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 23.82 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

บทนำ

ความสำคัญและความเป็นมาของปัญหา

การบัญชีเป็นวิชาที่มีความสำคัญวิชาหนึ่ง เนื่องจากข้อมูลทางบัญชีมีประโยชน์ต่อบุคคลหลายด้าน เช่น เป็นข้อมูลที่ใช้ในการตัดใจทางธุรกิจหรือทางเศรษฐกิจ ดังนั้นบัญชีจึงเป็นวิชาที่มีความสำคัญในชีวิตประจำวันของบุคคลหลายฝ่าย การเรียนรู้วิชาบัญชีจึงเน้นทางด้านความรู้ ความจำความเข้าใจ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์

และการคำนวณ ซึ่งมีลักษณะที่ค่อนข้างยากในการเรียน ถ้าผู้เรียนไม่เข้าใจในบทเรียน จะมีผลทำให้เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียนบัญชี ผู้สอนจึงควรนำ กระบวนการวิจัยมาแก้ปัญหาและพัฒนาผู้เรียนในชั้นเรียน เพื่อให้เกิดความรู้และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น

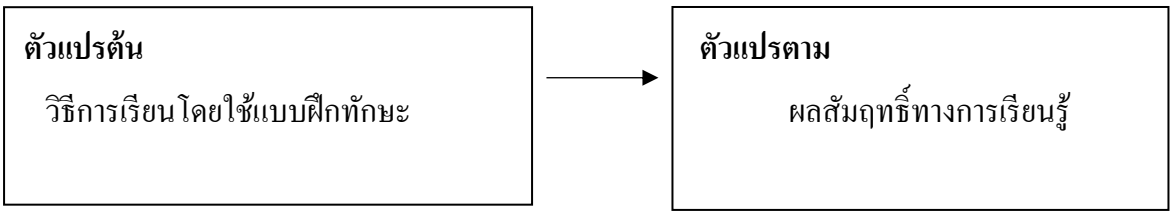
จากการเรียนการสอนในรายวิชากระบวนการบัญชี รหัส 20201-2008 ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3 ผ่านมาพบว่า ครูผู้สอนจะใช้วิธีสอนแบบบรรยายและสาธิตตัวอย่างประกอบ ครูผู้สอนจะเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่นักเรียน โดยการอธิบายเนื้อหาและวิธีการคำนวณ ตามที่ครูผู้สอนได้ทำการศึกษาค้นคว้ามา นักเรียนเป็นฝ่ายรับฟังทำให้นักเรียนบางคนบางกลุ่มไม่สนใจเรียนและไม่เข้าใจเนื้อหาที่เรียน นักเรียนเกิดความเบื่อหน่ายขาดความสนใจเรียนรู้ไม่เข้าใจในเนื้อหาสาระสำคัญอย่างแท้จริง ในเรื่องกระบวนการจัดทำบัญชีตามวงจรบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้าและธุรกิจอุตสาหกรรม การจดทะเบียนธุรกิจและการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร จัดทำงบการเงิน ตามประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ดังนั้นในการจัดการเรียนการสอนในรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร ผู้วิจัยจึงได้จัดทำแบบฝึกทักษะขึ้นมา เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนและฝึกทักษะทางการบัญชีของนักเรียนให้สามารถเรียนรู้โดยเกิดความเข้าใจ และเกิดทักษะในการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารเพิ่มมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สมมติฐานของการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะเพื่อเพิ่มความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไป

นิยามศัพท์เฉพาะ

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หมายถึง คะแนนที่ได้จากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกปฏิบัติ รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 10 ข้อ

นักเรียน หมายถึง นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ที่ลงทะเบียนเรียนใน วิชากระบวนการจัดทำบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

แบบฝึกทักษะ หมายถึง เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม มีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนความคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้

แนวคิดทฤษฎี

จากการศึกษาวิจัย เรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ” ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีต่างๆ ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังนี้

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นพุทธศักราช 2562
    1.1 รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี
        - จุดประสงค์รายวิชา
        - สมรรถนะรายวิชา
        - คำอธิบายรายวิชา
2. แบบฝึกทักษะ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2562

จุดประสงค์สาขาวิชา

1. เพื่อให้สามารถประยุกต์ใช้ความรู้และทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะการคิดและการแก้ปัญหาทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตในการพัฒนาตนเองและวิชาชีพ

2. เพื่อให้มีความเข้าใจและสามารถประยุกต์ใช้หลักการบริหารและจัดการวิชาชีพ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและหลักการงานอาชีพที่สัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการพัฒนาวิชาชีพการบัญชีให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของเศรษฐกิจ สังคมและเทคโนโลยี

3. เพื่อให้มีความเข้าใจในหลักการและกระบวนการทำงานในกลุ่มงานพื้นฐานด้านการบัญชี

4. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานบริการทางการบัญชีตามหลักการและกระบวนการทางธุรกิจ

5. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานด้านการบัญชีในสถานประกอบการและประกอบอาชีพอิสระ รวมทั้งการใช้ความรู้และทักษะเป็นพื้นฐานในการศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นได้

6. เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานและดำรงชีวิตโดยประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หลักการใช้พลังงานและทรัพยากรอย่างคุ้มค่า คำนึงถึงความปลอดภัยต่อตนเอง ผู้อื่นและการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

7. เพื่อให้มีเจตคติที่ดีต่องานอาชีพ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซื่อสัตย์สุจริต มีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่อสังคม สิ่งแวดล้อม ต่อต้านความรุนแรงและสารเสพติด

มาตรฐานการศึกษาวิชาชีพ

คุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษาระดับคุณวุฒิการศึกษาประกาศนียบัตรวิชาชีพ ประเภทวิชาพาณิชยกรรม สาขาวิชาการบัญชีประกอบด้วย

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะที่พึงประสงค์

1.1 ด้านคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ ได้แก่ความเสียสละ ความซื่อสัตย์สุจริต ความกตัญญูกตเวที ความอดกลั้น การละเว้นสิ่งเสพติดและการพนัน การมีจิตสำนึกและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพและสังคม ภูมิใจและรักษาเอกลักษณ์ของชาติไทย เคารพกฎหมาย เคารพสิทธิของผู้อื่น ประพฤติปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ของตนเองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มีจิตสาธารณะและจิตสานึกรักษ์สิ่งแวดล้อม

1.2 ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ได้แก่ความมีวินัยความรับผิดชอบ ความรักสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์ ความเชื่อมั่นในตนเอง สนใจใฝ่รู้ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน ประหยัด อดทน พึ่งตนเองต่อต้านความรุนแรงและการทุจริต ปฏิบัติตนและปฏิบัติงานโดยคำนึงถึงหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงความปลอดภัย อาชีวอนามัย การอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม

2. ด้านสมรรถนะแกนกลาง

2.1 ด้านความรู้ ได้แก่

2.1.1 หลักการใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการสื่อสาร

2.1.2 หลักการใช้เหตุผล คิดวิเคราะห์ แก้ปัญหาและการจัดการ

2.1.3 หลักการดำรงตนและอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคม

2.1.4 หลักการปรับตัวและดำเนินชีวิตในสังคมสมัยใหม่

2.2 ด้านทักษะ ได้แก่

2.2.1 ทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาและเทคโนโลยีสารสนเทศ

2.2.2 ทักษะการคิดและการแก้ปัญหา โดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2.2.3 ทักษะทางสังคมและการดำรงชีวิตตามหลักศาสนาวัฒนธรรมและความเป็นพลเมืองและหลักการพัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัย

2.3 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

2.3.1 สื่อสารโดยใช้ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศในชีวิตประจำวันและในงานอาชีพ

2.3.2 แก้ไขปัญหาในงานอาชีพโดยใช้หลักการและกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์

2.3.3 ปฏิบัติตนตามหลักศาสนา วัฒนธรรม ค่านิยม คุณธรรม จริยธรรมทางสังคมและสิทธิหน้าที่พลเมือง

2.3.4 พัฒนาบุคลิกภาพและสุขอนามัยโดยใช้หลักการและกระบวนการด้านสุขศึกษาและพลศึกษา

3. ด้านสมรรถนะวิชาชีพ

3.1 ด้านความรู้ ได้แก่

3.1.1 หลักการทั่วไปของงานอาชีพ เฉพาะและการวิเคราะห์เบื้องต้น

3.1.2 หลักการตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหา

3.1.3 หลักการเลือกใช้เครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ในงานอาชีพ

3.1.4 หลักการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

3.1.5 หลักการจัดการงานอาชีพ

3.2 ด้านทักษะ ได้แก่

3.2.1 ทักษะการเลือกและประยุกต์ใช้วิธีการ เครื่องมือและวัสดุขั้นพื้นฐานในการปฏิบัติงาน

3.2.2 ทักษะการปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพและงานเฉพาะตามแบบแผนที่กำหนด

3.2.3 ทักษะการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาในการปฏิบัติงาน

3.2.4 ทักษะการใช้คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิต

3.2.5 ทักษะด้านสุขภาวะและความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน

3.3 ด้านความสามารถในการประยุกต์ใช้และความรับผิดชอบ ได้แก่

3.3.1 วางแผน ดำเนินงานตามหลักการและกระบวนการ โดยคำนึงถึงการ บริหารงานคุณภาพ การอนุรักษ์พลังงาน ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม หลักอาชีวอนามัยและความปลอดภัย และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

3.3.2 ปฏิบัติงานพื้นฐานอาชีพด้านการบัญชีตามหลักการและกระบวนการ

3.3.3 เลือกใช้และบำรุงรักษาเครื่องมือวัสดุอุปกรณ์ในงานอาชีพตามหลักการและกระบวนการโดยคำนึงถึงความประหยัดและความปลอดภัย

3.3.4 ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และสารสนเทศ เพื่อพัฒนาและสนับสนุนงานอาชีพ

3.3.5 รวบรวมเอกสารและบันทึกบัญชีของธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมสำหรับกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัดตามมาตรฐานรายงานทางการเงิน

3.3.6 บันทึกบัญชีโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่องานบัญชี

3.3.7 จัดทำแบบแสดงรายการภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และภาษีเงินได้นิติบุคคล

3.3.8 ตัดสินใจ วางแผนและแก้ไขปัญหาในงานอาชีพการบัญชีที่ไม่อยู่ภายใต้การควบคุมในบางเรื่อง

3.3.9 ประยุกต์ใช้ความรู้ ทักษะทางวิชาชีพ เทคโนโลยีสารสนเทศและการ สื่อสารในการแก้ปัญหาและการปฏิบัติงานด้านการบัญชี

3.3.10 ให้คำแนะนำพื้นฐานที่ต้องใช้การตัดสินใจและการปฏิบัติงานแก่ผู้ร่วมงาน

กระบวนการจัดทำบัญชี (20201-2102)

จุดประสงค์รายวิชา เพื่อให้

1. เข้าใจกฎหมายเกี่ยวกับการทำบัญชีและกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีของธุรกิจบริการธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมในรูปแบบของกิจการเจ้าของคนเดียว ห้างหุ้นส่วนและบริษัทจำกัด

2. มีทักษะการปฏิบัติงานบัญชีตามขั้นตอนการจัดทำบัญชีและนำเสนองการเงินในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชี

3. มีกิจนิสัย มีระเบียบ ละเอียดรอบคอบ ซื่อสัตย์ มีวินัย ตรงต่อเวลา และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพบัญชี

สมรรถนะรายวิชา

1. แสดงความรู้เกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานบัญชีตามขั้นตอนการจัดทำบัญชีและนำเสนองบการเงินในการปฏิบัติงานทางวิชาชีพบัญชี

2. บันทึกบัญชีจากเอกสารการเงินสำหรับธุรกิจบริการ ธุรกิจซื้อขายสินค้า และธุรกิจอุตสาหกรรมตามขั้นตอนการจัดทำบัญชีที่ระบุในกฎหมายทางการบัญชีที่เกี่ยวข้อง

3. จัดทำงบการเงินและรายงานที่เกี่ยวข้อง

คำอธิบายรายวิชา

ศึกษาและปฏิบัติเกี่ยวกับ กระบวนการจัดทำบัญชีตามวงจรบัญชีโดยจัดทำกรณีศึกษาของธุรกิจบริการ ซื้อขายสินค้า และอุตสาหกรรม การจดทะเบียนธุรกิจและการจัดการเอกสารที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร การจัดทำงบการเงินวิธีการกรอกแบบแสดงรายการภาษีประเภทต่างๆ โดยถือปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2. แบบฝึกทักษะ

2.1 ความหมายของแบบฝึกทักษะ

จากการศึกษาความหมายของแบบฝึกทักษะ ได้มีผู้ให้ความหมายไว้ต่าง ๆ กัน ดังนี้

สุพรรณี ไชยเทพ (2544:17) ยังได้ให้ความหมายของแบบฝึกไว้ว่า แบบฝึกเสริมทักษะ หมายถึง เอกสารหรือแบบฝึกหัดที่ใช้เป็นสื่อประกอบการเรียนการสอนเพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ เป็นการช่วยเสริมให้นักเรียนมีทักษะสูงยิ่งขึ้น

ถวัลย์ มาศจรัส (2548:151) ได้ให้คำจำกัดความของแบบฝึกทักษะว่า เป็นกิจกรรมพัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสมมีความหลากหลายและปริมาณเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะ กระบวนความคิด กระบวนการเรียนรู้ สามารถนำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของสาระการเรียนรู้ รวมทั้งทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้

ดังนั้น แบบฝึกทักษะจึงเป็นเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาทักษะในเรื่องที่เรียนรู้ให้มากขึ้น โดยอาศัยการฝึกฝนหรือปฏิบัติด้วยตนเองของผู้เรียน ลักษณะปัญหาในแบบฝึกทักษะจะเป็นปัญหาที่เสริมทักษะพื้นฐานโดยกำหนดขึ้นให้ผู้เรียนตอบเรียงลำดับจากง่ายไปยาก ปริมาณของปัญหาต้องเพียงพอที่สามารถตรวจสอบและพัฒนาทักษะกระบวนการคิด กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียน ที่เรียนไปแล้ว เพื่อนำไปใช้ในการแก้ปัญหา รวมทั้งในแบบฝึกทักษะจะทำให้ผู้เรียนสามารถตรวจสอบความเข้าใจบทเรียนด้วยตนเองได้ เพื่อให้เกิดทักษะ เกิดความรู้ ความเข้าใจ ความชำนาญในเนื้อหาที่ผู้เรียนได้เรียนไปในเรื่องนั้น ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดี

ในการสร้างแบบฝึกสำหรับเด็ก มีองค์ประกอบหลายประการ ซึ่งได้มีนักการศึกษาหลายท่านให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับลักษณะของแบบฝึกที่ดี ไว้ดังนี้

สุพรรณี ไชยเทพ (2544:19) ได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกที่ดีไว้ดังนี้

1. ต้องมีความชัดเจน ทั้งคำชี้แจง คำสั่ง ง่ายต่อการเข้าใจ
2. ตรงกับจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
3. มีภาษาและรูปภาพที่ดึงดูดความสนใจของนักเรียนและเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน
4. แบบฝึกแต่ละเรื่องไม่ควรยาวมากจนเกินไป
5. ควรมีกิจกรรมหลากหลายรูปแบบทำให้นักเรียนไม่เบื่อ
6. ควรตอบสนองความต้องการและความสนใจของผู้เรียน สร้างความสนุกสนานเพลิดเพลินขณะทำแบบฝึก
7. มีคำตอบที่ชัดเจน
8. แบบฝึกที่ดีสามารถประเมินความก้าวหน้า และความรู้ของนักเรียนได้

จริยภรณ์ รุจิโมระ (2548 :148) ได้เสนอหลักเกณฑ์การฝึกทักษะสรุปได้คือแบบฝึกทักษะควรกำหนดนิยามของแต่ละขั้นตอนให้ชัดเจน ให้สามารถนำไปปฏิบัติได้ แจกแจงทักษะใหญ่ออกเป็นทักษะย่อยโดยละเอียด นักเรียนจะต้องฝึกทักษะในขั้นย่อย ๆ เหล่านั้นทีละขั้นจนเกิดทักษะแล้ว จึงฝึกทักษะที่ยากขึ้น ให้

นักเรียนฝึกทักษะที่แจกแจงเป็นทักษะย่อยแล้วหลายครั้ง จนมีความชำนาญ เน้นการฝึกซ้ำ ๆ มีการวัดและประเมินผล หรือสังเกตพฤติกรรมเด็กอย่างสม่ำเสมอเพื่อประเมินว่าเด็กมีทักษะเกิดขึ้นแล้ว

นอกจากนี้แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2540: 146) ยังได้กล่าวถึงลักษณะของแบบฝึกทักษะที่ดีไว้ด้วยเช่นกันคือ แบบฝึกทักษะควรเกี่ยวข้องกับเรื่องที่เรียนมาแล้ว เหมาะสมกับระดับ วัยหรือความสามารถของนักเรียน มีคำชี้แจงสั้น ๆ ที่ช่วยให้นักเรียนเข้าใจวิธีทำได้ง่าย ใช้เวลาที่เหมาะสม มีสิ่งที่น่าสนใจและท้าทายให้แสดงความสามารถ มีข้อแนะนำในการใช้ มีให้เลือกทั้งแบบตอบอย่างจำกัดและตอบอย่างเสรี ถ้าเป็นแบบฝึกที่ต้องการให้ผู้ทำศึกษาด้วยตนเอง แบบฝึกนั้นควรมีหลายรูปแบบและให้ความหมายแก่ผู้ฝึกทำด้วย ควรใช้ภาษา สำนวนง่าย ๆ ฝึกให้คิดให้เร็วและสนุก รวมทั้งแบบฝึกควรปลุกความสนใจและใช้หลักจิตวิทยาร่วมด้วย

โดยสรุปลักษณะของแบบฝึกที่ดีคือ ต้องมีจุดประสงค์และคำสั่งที่ชัดเจน เข้าใจง่าย มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน มีรูปแบบที่ทันสมัย สามารถดึงดูดความสนใจของผู้เรียนให้เกิดความต้องการที่จะฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.3 หลักการสร้างแบบฝึกทักษะ

ถวัลย์ มาศจรัส (2548:148-149) ได้กล่าวถึงส่วนประกอบของแบบฝึกทักษะไว้ว่า ต้องมีจุดประสงค์ชัดเจนสอดคล้องกับการพัฒนาทักษะตามสาระการเรียนรู้และกระบวนการเรียนรู้ของกลุ่มการเรียนรู้ ในส่วนของเนื้อหาต้องถูกต้องตามหลักวิชา ให้ภาษาเหมาะสม มีคำอธิบายและคำสั่งที่ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติตามสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ นำผู้เรียนสู่การสรุปความคิดรวบยอดและหลักการสำคัญของกลุ่มสาระการเรียนรู้ เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ และความแตกต่างระหว่างบุคคล มีคำถามและกิจกรรมที่ท้าทายส่งเสริมทักษะกระบวนการเรียนรู้ของธรรมชาติวิชามีกลยุทธ์การนำเสนอ และการตั้งคำถามที่ชัดเจนน่าสนใจ ปฏิบัติได้ สามารถให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อปรับปรุงการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างต่อเนื่อง

สมวงษ์ แปลงประสพโชค (2538:26) ได้กล่าวถึงหลักการให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดไว้ดังนี้ แบบฝึกหัดและกิจกรรมควรเรียงจากง่ายไปยากหาคำตอบของแบบฝึกหัดบางข้อเพื่อให้นักเรียนตรวจสอบผลงาน และควรมีข้อแนะนำอธิบายสำหรับข้อที่ยาก ควรให้นักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดในชั่วโมงเรียน จะได้จำแนกข้อยากและมีโอกาสซักถาม หลีกเลี่ยงการให้แบบฝึกหัด ที่ซ้ำซากและกิจกรรมที่เป็นกิจวัตร ควรสอดแทรก เกม ปริศนา และกิจกรรมทดลองที่น่าสนใจ ควรมีแบบฝึกหัดแบบปลายเปิดที่นักเรียนเลือกปัญหาด้วยตนเอง ควรอนุญาตให้นักเรียนทำงานเป็นคู่หรือกลุ่มในบางโอกาส พยายามส่งเสริมการทำงานเป็นกลุ่มและลดการลอกงานกัน

จากหลักและวิธีการให้ทำแบบฝึกทักษะข้างต้น ผู้วิจัยขอสรุปวิธีการให้ทำแบบฝึกทักษะที่ผู้ศึกษาสร้างไว้ดังนี้ คือต้องกระตุ้นให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการฝึกทักษะ โดยใช้แบบฝึกทักษะให้ผู้เรียนทำแบบฝึกด้วยความตั้งใจที่จะพัฒนาตนเอง ทำด้วยความเข้าใจตามระดับความสามารถของตน กำหนดระยะเวลาสั้น ๆ ในการฝึก แต่บ่อยครั้ง ไม่ฝึกติดต่อกันเป็นเวลานานเพราะผู้เรียนอาจเกิดความเบื่อหน่ายและเมื่อยล้าได้ มีการอธิบายสำหรับข้อที่ยาก รวมทั้งการให้ฝึกปฏิบัติควรจะมาหลังการสอน เมื่อนักเรียนเข้าใจดีแล้ว โดยฝึกทำจากสิ่งที่ง่ายไปหาสิ่งที่ยาก อีกทั้งครูต้องแนะนำอย่างใกล้ชิด เพราะถ้าพบข้อผิดพลาดแล้วครูจะได้แก้ไขก่อนที่จะติดเป็นนิสัย ในการฝึก และแจ้งให้นักเรียนทราบว่าแบบฝึกทักษะจะเป็นการแสดงถึงความก้าวหน้าของนักเรียนเพื่อครูจะใช้เป็นแนวทางในการช่วยเหลือได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.4 ประโยชน์ของแบบฝึก

ยุพา ยิ้มพงษ์ (อ้างใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2544:3) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของแบบฝึกไว้หลายข้อด้วยกัน ดังต่อไปนี้

1. เป็นส่วนเพิ่มเติมหรือเสริมหนังสือเรียนในการเรียนทักษะ เป็นอุปกรณ์การสอนที่ช่วยลดภาระครูได้มาก เพราะแบบฝึกเป็นสิ่งที่จัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบและมีระเบียบ

2. ช่วยเสริมทักษะแบบฝึกหัดเป็นเครื่องมือที่ช่วยเด็กในการฝึกทักษะ แต่ทั้งนี้จะต้องอาศัยการส่งเสริมและความเอาใจใส่จากครูผู้สอนด้วย

3. ช่วยในเรื่องความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากเด็กมีความสามารถทางภาษาแตกต่างกัน การให้เด็กทำแบบฝึกหัดที่เหมาะสมกับความสามารถของเขา จะช่วยให้เด็กประสบผลสำเร็จในด้านจิตใจมากขึ้น ดังนั้นแบบฝึกหัดจึงไม่ใช่สมุดฝึกที่ครูจะให้เด็กลงมือทำหน้าต่อหน้า แต่เป็นแหล่งประสบการณ์เฉพาะสำหรับเด็กที่ต้องการความช่วยเหลือพิเศษ และเป็นเครื่องมือช่วยที่มีค่าของครูที่จะสนองความต้องการเป็นรายบุคคลในชั้นเรียน

4. แบบฝึกช่วยเสริมทักษะให้คงทน ลักษณะการฝึกเพื่อช่วยให้เกิดผลดังกล่าวนั้น ได้แก่ ฝึกทันทีหลังจากที่เด็กได้เรียนรู้ในเรื่องนั้น ๆ ฝึกซ้ำหลาย ๆ ครั้ง เน้นเฉพาะในเรื่องที่ผิด

โดยสรุป แบบฝึกที่ดีและมีประสิทธิภาพ จะช่วยทำให้นักเรียนประสบผลสำเร็จใน การฝึกทักษะได้เป็นอย่างดี แบบฝึกที่ดีเปรียบเสมือนผู้ช่วยที่ดีของครู ทำให้ครูลดภาระการสอนลงทำให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มที่และเพิ่มความมั่นใจในการเรียนได้เป็นอย่างดี อีกทั้งแบบฝึกจะช่วยในเรื่องของความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยเฉพาะเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้นั้น จำเป็นต้องมีการสอนต่างจากกลุ่มเด็กปกติ

ทั่วไป หรือเสริมเพิ่มเติมให้เป็นพิเศษ ฉะนั้นแบบฝึกจึงมีประโยชน์มากสำหรับเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ที่จะช่วยให้เด็กได้ฝึกปฏิบัติเพื่อให้เกิดทักษะทางภาษาได้มากขึ้น

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บุญผอง สายเพ็ชร (2560:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและจัดทำวิจัย เรื่อง การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีตั๋วเงิน เรื่อง “การคำนวณดอกเบี้ย” ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พณิชยการ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนและหลัง เรียนวิชาบัญชีตั๋วเงิน เรื่องการคำนวณดอกเบี้ย ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชีเบื้องต้น 1 วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พณิชยการ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนและหลังเรียนวิชาบัญชีตั๋วเงิน เรื่องการคำนวณดอกเบี้ยของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปี ที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีอรรถวิทย์พณิชยการ โดยใช้ชุดฝึกปฏิบัติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 10 คน ที่มีผลการเรียนต่ำ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือ ชุดฝึกปฏิบัติ และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาบัญชีตั๋วเงิน เรื่อง “การคำนวณดอกเบี้ย ” สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และPair-Sample t-test ผลการวิจัยพบว่า 1.คะแนนทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 17.72 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.770 ส่วนคะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 26.83 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.640 2. จากการเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนจากการใช้แบบชุดฝึกปฏิบัติ แสดงว่านักศึกษาที่เรียนด้วยชุดฝึกปฏิบัติมีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

เบญจวรรณ เหลี่ยมจินดา (2560:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาและจัดทำวิจัย เรื่องผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาบัญชีต้นทุน 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาบัญชีต้นทุน 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่ 2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ จังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ

จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 1 ห้อง รวมจำนวนนักศึกษาทั้งหมด 19 คน ที่กำลังศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) และแบบสอบถามความพึงพอใจแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละค่า t - test แบบ dependent ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัย 1) ผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียนและ หลังเรียนในรายวิชาบัญชีต้นทุน 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจจังหวัดเชียงใหม่ ที่ได้รับการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ โดยพิจารณาจากคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนในรายวิชาบัญชีต้นทุน 1 พบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยคะแนนทดสอบหลังเรียนมีคะแนนสูงกว่าก่อนเรียน รวมถึงค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานหลังเรียนของคะแนนสอบหลังเรียนลดลง 2) ผลการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ ในวิชาบัญชีต้นทุน 1 ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงปีที่2 คณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคโนโลยีพายัพและบริหารธุรกิจ โดยภาพรวมมีระดับความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 4.57

อำมรรัตน์ มากชิต (บทคัดย่อ:2561) ได้ศึกษาและจัดทำวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐานของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐานของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของคะแนนทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาการบัญชี ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2561 วิทยาลัยอาชีวศึกษาโปลีเทคนิคตรัง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แผนการ จัดการเรียนรู้วิชาการบัญชีต้นทุน 2 และข้อสอบระหว่างภาคครั้งที่ 1 (ใช้ข้อสอบนี้ในการทดสอบความรู้ก่อนและหลังเรียน) สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คือค่าเฉลี่ยและค่าร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาการ บัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.17 คะแนน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ พบว่านักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาบัญชี มีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ การบันทึกบัญชีอย่างแม่นยำ ทำให้สามารถหาคำตอบได้ชัดเจน และมีความเข้าใจมากขึ้นซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ นักเรียนวิทยาลัยเทคโนโลยีระยองบริหารธุรกิจ ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ 3 จำนวน 142 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 สาขาวิชาการบัญชี วิทยาลัยเทคโนโลยีระยองบริหารธุรกิจที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่

1. แบบฝึกทักษะ วิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 สาขาวิชาการบัญชี

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 สาขาวิชาการบัญชี ที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

การรวบรวมข้อมูล

1. นำแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปใช้จริงกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โดยดำเนินการดังนี้

1.1 ครูผู้สอนปฐมนิเทศเกี่ยวกับจุดประสงค์การเรียนรู้ของ วิชา กระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร

1.2 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบก่อนเรียน

1.3 ครูผู้สอนดำเนินการวิจัยโดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารกับนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 19 คน

1.4 ครูตรวจสอบการฝึกปฏิบัติของนักเรียนอย่างใกล้ชิด และทำการแก้ไขทันทีเมื่อ พบว่านักเรียนทำผิดเพื่อให้แก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

1.5 ให้นักเรียนทำแบบทดสอบหลังเรียน

2. ครูนำกระดาษคำตอบที่ได้จากการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre - test) และหลังเรียน (Post - test) ไปตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ให้ 0 คะแนน

3. นำผลการตรวจสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre-test) หลังเรียน (Post-test) ไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาคุณภาพเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ โดยใช้สูตรค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC (Index of Item-objective Congruence) ดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์กับเนื้อหาหรือ ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์

$\sum R$ แทน ผลรวมระหว่างคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่

2.1 การหาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\overline{X} = \frac{\sum X}{N}$$

เมื่อ $\overline{X}$ แทน คะแนนเฉลี่ย

$\sum X$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

N แทน จำนวนประชากรเป้าหมาย

2.2 ร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$\bar{P} = \frac{f}{N} \times 100$$

เมื่อ P แทน ร้อยละ

f แทน ความถี่ที่ต้องการแปลงให้เป็นร้อยละ

N แทน จำนวนความถี่ทั้งหมด

2.3 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\textbf{S.D.} = \sqrt{\frac{\sum X^2 - N(\overline{X})^2}{N-1}}$$

เมื่อ **S.D.** แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$\overline{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยเลขคณิต

X แทน คะแนนที่ได้

N แทน จำนวนประชากรเป้าหมาย

2.4 การเปรียบเทียบคะแนน

$$D = \sum \mu Y - \sum \mu X$$

เมื่อ D แทน ผลต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

μY แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบหลังเรียน

μX แทน ค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบก่อนเรียน

$\sum$ แทน ผลรวม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยในชั้นเรียนครั้งนี้เป็นวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ มีจุดประสงค์เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 สาขาวิชาการบัญชี จำนวน 19 คน โดยใช้โปรแกรมตารางคำนวณ (Excel) ในการวิเคราะห์ประมวลผล ผลของการวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. จำนวนร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียน

2. ผลการการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของคะแนนทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

1. ผลจากการวิเคราะห์การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน

การเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนของการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ โดยนำผลของคะแนนจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน ดังแสดงผลในตารางที่ 1-2

ตารางที่ 1 ผลคะแนนรวมการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียน คนที่	คะแนนก่อนเรียน (10 คะแนน)	คะแนนหลังเรียน (10 คะแนน)	ผลต่างคะแนน (D)	ผลต่างคะแนน (D^2)
1	3	8	5	25
2	5	9	4	16
3	3	9	6	36
4	2	5	3	9
5	2	8	6	36
6	1	6	5	25
7	0	5	5	25
8	5	9	4	16
9	1	7	6	36
10	3	6	3	9
11	2	7	5	25
12	1	6	5	25
13	2	7	5	25
14	1	6	5	25
15	2	6	4	16
16	4	8	4	16
17	2	5	3	9

18	3	7	4	16
19	4	8	4	16
ผลรวม	**46**	**132**	**86**	**406**
$\bar{X}$	**2.42**	**6.95**		
S.D.	**1.39**	**1.35**		

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบผลการเรียนของนักเรียนก่อนเรียนและหลังเรียน

การทดสอบ	คะแนนเต็ม	$\bar{X}$	S.D.	ผลต่าง	ร้อยละ
ก่อนเรียน	**10**	**2.42**	**1.39**	**4.42**	**23.82**
หลังเรียน	**10**	**6.84**	**1.34**		

จากตารางที่ 2 พบว่านักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.42 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.84 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ที่ 4.42 ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 23.82 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ รายวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่องการวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 3/2 โดยใช้แบบฝึกทักษะ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.42 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.84 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ที่ 4.42 ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 23.82 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียนวิชากระบวนการจัดทำบัญชี เรื่อง การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสารที่เรียนโดยใช้แบบฝึกทักษะก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 2.42 และหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 6.84 แสดงว่าคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน ซึ่งมีผลต่างค่าเฉลี่ยคะแนนรวมอยู่ที่ 4.42 ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้มากกว่าร้อยละ 20 ขึ้นไปอยู่ที่ร้อยละ 23.82 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทั้งนี้

เนื่องมาจากแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากหลักจิตวิทยาที่มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปยาก การใช้หลักการฝึกซ้ำๆ จะช่วยให้นักเรียนเกิดทักษะในการเรียนเรื่องใดเรื่องหนึ่งและสามารถจดจำไปได้นาน ๆ ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ ธอร์นไดค์ (ทิศนา แขมมณี, 2551: 52) ที่กล่าวว่าการฝึกหัดหรือกระทำบ่อยๆ ด้วยความเข้าใจจะทำให้การเรียนรู้นั้นคงทนถาวร ถ้าไม่ได้กระทำซ้ำบ่อยๆ การเรียนรู้นั้นจะไม่คงทนถาวรและในที่สุดอาจลืมได้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของอำมรรัตน์ มากชิต (2561) ได้ศึกษาและจัดทำวิจัย เรื่อง ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐานของนักศึกษาระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ชั้นปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ พบว่าพบว่า จากการเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาการบัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 พบว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนวิชาการ บัญชีต้นทุน 2 เรื่อง การบัญชีต้นทุนมาตรฐาน มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียนอยู่ 3.17 คะแนน ทั้งนี้เนื่องมาจากการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ พบว่านักศึกษาระดับชั้น ปวส.2 สาขาบัญชี มีการพัฒนาด้านการคิดวิเคราะห์ การบันทึกบัญชีอย่างแม่นยำ ทำให้สามารถหาคำตอบได้ชัดเจน และมีความเข้าใจมากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

(1) ครูผู้สอนควรสร้างแบบฝึกทักษะ เรื่อง “การวิเคราะห์รายการค้าจากเอกสาร” ที่มีประสิทธิภาพไปใช้ในการเรียนการสอน นอกเหนือจากการสอนตามปกติ เพื่อให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและยังเป็นการจัดสภาพการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการเรียนการสอนด้วย

(2) ครูผู้สอนควรฝึกให้นักเรียนได้ฝึกกระบวนการคิด รู้จักการแสดงความคิดเห็น อภิปรายตลอดจนการมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม

(3) ในการเตรียมสื่อการสอน ครูควรตรวจสอบความถูกต้องของการนำสื่อไปใช้ให้ตรงกับเนื้อหาอีกครั้งหนึ่งก่อนที่จะนำไปสอนจริง

(4) การทดลองสอนในครั้งแรกนั้น นักเรียนยังไม่สามารถทำกิจกรรมต่างๆ ได้คล่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องอธิบายให้นักเรียนเกิดความเข้าใจถึงกระบวนการใช้แบบฝึกทักษะเพื่อทำให้นักเรียนคุ้นเคยกับกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ

(5) จากการสอนโดยใช้แบบฝึกทักษะ ส่วนมากทำให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูงขึ้น ดังนั้นผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนการผลิตแบบฝึกทักษะขึ้นใช้เอง เพื่อจะได้พัฒนาให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในทางที่ดีขึ้นและบรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

(1) ควรนำแบบฝึกทักษะไปเปรียบเทียบกับวิธีการสอนแบบต่างๆ บ้าง ซึ่งจะส่งผลดีต่อครูผู้สอน ในด้านการคิดค้นหาวิธีการผลิตสื่อที่เหมาะสมต่อการสอบแบบนั้น ๆ อันจะทำให้ครูผู้สอนได้รู้จักบูรณะการวิธีการสอนแบบต่าง ๆ ให้เข้ากับเนื้อหาของบทเรียน ในที่สุดเพราะเนื้อหาแต่ละเนื้อหาไม่ สามารถที่จะสอนโดยใช้วิธีการสอนเพียงแบบเดียว หากแต่ครูผู้สอนจะต้องรู้จักประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์และผู้เรียนเป็นสำคัญ

(2) ควรมีการศึกษาและนำแบบฝึกทักษะที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดลองเปรียบเทียบกับการสอนตามปกติ

(3) ควรมีการวิจัยถึงรูปแบบการสอนวิธีต่างๆ ที่เหมาะสมในการพัฒนาทักษะและ เจตคติต่อวิชาบัญชี

(4) ควรนำรูปแบบการวิจัยนี้ไปใช้กับเนื้อหาในวิชาอื่นๆ และระดับชั้นอื่นๆ ต่อไป

บรรณานุกรม

_____. 2544 การจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการวิจัย.กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว .

สมภพ สุวรรณรัฐ. มปป. หลักและแนวทางการจัดการเรียนการสอนอาชีวศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ.

_____. 2548. รูปแบบการเรียนการสอนทางเลือกที่ หลากหลาย. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ทิศนา แขมมณี และคณะ. 2536. กิจกรรมการสอนและฝึกทักษะกระบวนการกลุ่มสำหรับนักเรียน. กรุงเทพมหานคร: บพิตรการพิมพ์

ทิศนา แขมมณี. 2545. กลุ่มสัมพันธ์เพื่อการทำงานและการจัดการเรียนการสอน. กรุงเทพมหานคร: นิชินแอดเวอร์ไทซิ่งกรุ๊ฟ.

ทิศนา แขมมณี. 2547.ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

บุญชม ศรีสะอาด. 2535. การวิจัยเบื้องต้น.กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.

บุญเรียง ขจรศิลป์. 2539. วิธีวิจัยทางการศึกษา.กรุงเทพมหานคร: หจก.พีเอ็น. การพิมพ์

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. 2562. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพพุทธศักราช 2562 ประเภทวิชาพณิชยกรรม. (อัดสำเนา)

ไสว ฟักขาว. 2544. หลักการสอนสำหรับเป็นครูมืออาชีพ.กรุงเทพมหานคร: เอมพันธ์.

อรทัย มูลคำ และสุวิทย์ มูลคำ. 2544. CHILD CENTRED: STORTLINE METHOD: การบูรณาการหลักสูตรและการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ.กรุงเทพมหานคร: ภาพพิมพ์.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. 2546. หลักการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 3.กรุงเทพมหานคร : โอ.เอส.พรินติ้ง.เฮ้าส์.